

זמני כניסת ויציאת השבת

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
7:13	8:30	9:05
7:29	8:33	9:02
7:21	8:34	9:01
7:26	8:30	9:00
8:10	9:20	9:42
8:50	10:33	10:31

ישמחתו

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

בין המצרים

תורה שבעל פה

השבוע נוהגים רבים במנהג שהובא בהלכה להתחיל שוב במחזור לימוד ואמירת פרקי אבות בשבת אחר תפילת המנחה. מחזור זה הוא המחזור השלישי במסגרת מחזורי אמירת פרקי אבות בשבתות הקיץ בין הערביים.

ושוב נתחיל במילים המוכרות כל כך והיסודיות כל כך: "משה קיבל תורה מסיני, ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים לאנשי כנסת הגדולה", וכך נמשכת שלשלת מסירת התורה מדור לדור.

דברי המשנה מדברים בעיקרם על התורה שבעל פה, שלא נכתבה בדורות הראשונים, אלא נמסרה מרוב לתלמיד בדייקנות מופלאה, עד ימינו אנו. ותורה זו כוללת את כל תהלוכות החיים, ולא רק את פרשנות דיני התורה, כפי המתבאר בפרוטרוט במסכת זו.

וגדולי דורנו, ה' יאריך את ימיהם ושנותם בטוב ובעימים, פונים אלינו ואומרים לנו עצה טובה ודרך חיים נבונה, להשתדל לסיים את מלאכות ההכנה לשבת בזמן מוקדם יותר, והם אומרים שעל ידי כך תשרה הברכה במעשינו ויתרחקו מזיקים ממחנינו.

לכל המועדים, וכפי שידוע מדברי חז"ל הקדושים שימי התעניות בהם מתאבלים אנו על חורבן בית המקדש עתידים להיפך לעתיד לבוא לימי מועד וחג, וכמו כן כל ימי בין המצרים ייפכו להיות ימים גדולים ומיוחדים, והם המקור לכל המועדים.

אמנם, אין ספק, ואין חולק על כך, שבעודנו שרויים בגלות כואבת וקשה זו, הרי שימים אלו הם ימים נמוכים ועצובים, בהם אנו מדגישים את האבלות, ואין אנו מרגישים בהם כל גבהות מוח, אך בשבתות אלו, בהם מתנתקים אנו מהחולין ומהרגשות האבל, דווקא אז יכולים להתרומם יותר, ולהרגיש את פנימיותם של ימים אלו כפי שיהיו הם לעתיד לבוא.

יתירה על כך, בספר "מאור ושמש" בסוף פרשת דברים, כותב בלשון זו: "שאומרים הקדושים עליונים, שבשבתות שבין המצרים גבוהים עד למאוד". וה"מאור ושמש" על המקום מכאן את הדברים, בדברים עמוקים [מצוטט במלואו במדור "לשון חכמים"].

לנו קטני הדעת אין הבנה ראויה בעניינים נשגבים וגבוהים אלה, אך מה שברור הוא, כי החיזוק בשמירת השבת, יכול להביא לידי בנין בית המקדש במהרה, כפי שהבטיחונו הנביאים וכפי שביארו חכמינו זכרונם לברכה.

והי רצון, שכשנקרא שורות אלה כבר נתבשר על הגאולה השלמה ובנין בית מקדשינו, בזכות תוספת החיזוק בשמירת שבת קדשינו.

עוצמת ניהוגי האבלות בשבועות אלו, עד שגם בשבת אין מקומם נפקד לגמרי, על אף שבשבת אין נוהגת שום אבלות אחרת.

עם זאת, בספרים הקדושים מפליאים את העובדה, כי בדיוק בפתיחת שבתות בין המצרים, קוראים אנו בקריאת התורה את פרשת המועדים וקרבת המוספים הקרבים בהם.

והלא דבר הוא!

ודאי שאין זה מקרה חס וחלילה, כי הרי סדר קריאת התורה נקבע במדויק על ידי חז"ל הקדושים, כפי שמבואר בכמה וכמה מקומות בדברי חז"ל מהגמרא ועד לספרי גדולי הדורות.

ואכן, מוצאים אנו בספרים הקדושים מספר ביאורים לעובדה שתמיד קריאת התורה של פרשת קרבת המועדים, יוצאת בדיוק בשבוע של תחילת בין המצרים.

אחד הביאורים על דרך הפשט לעובדה מפליאה זו, הוא שהדבר נתקן בצורה זו בכדי לעורר אותנו על החיסרון של בית המקדש ולעורר בנו את הגעגועים לבית המקדש שיבנה במהרה בימינו, ולעורר את רחמי שמים על ידי קריאת דברי התורה בהם אנו קוראים על יופים ופארם של המועדות בזמן שבת המקדש היה קיים, ולהביא על ידי כך לבנין בית המקדש במהרה.

*

על פי ספרי החסידות, הרי שיש לעובדה זו של קריאת פרשה זו בשבת משמעות עמוקה מאוד, כפי שביאר בספר "אוהב ישראל" שחז"ל באו לרמז לנו בסידור זה, כי דווקא ימים שפלים אלו, הם המקור

בשבועות אלו מציינים אנחנו את אבלות עם ישראל על חורבן ירושלים וחורבן בית מקדשינו, שבעטיים שרויים אנו בגלות כואבת ומייסרת עד עצם היום הזה, זה קרוב לאלפיים שנה. שבועות אלו הם הקרויים "בין המצרים" על שם הכתוב באיכה "כל רודפיה השיגוה בין המצרים", מציינים את האסונות הכבדים שפקדו את עם ישראל כתוצאה מהגלות המרה והנמחרת.

ציוני האבל באים לידי ביטוי בעיקר בשל הלכות האבלות המסויימים הנוהגים בהם, כל עדה ועדה כפי מנהגה, ובהם מביעים אנו את האבל הגדול על חורבן בית המקדש, אבל חי ומוחשי עד היום הזה, על אף שכבר חלפו כל כך הרבה שנים מאז שנחרב הבית, וזאת משום שכל עוד שהבית לא נבנה, וההר עדיין בשמונו, האבלות מתחדשת ומתעצמת ביתר שאת ועוז.

גם בשבתות שבבין המצרים, יש ציון מיוחד להיותם ימי אבלות על חורבן הבית, כאשר ההפטרה של שבועות אלו, במקום לעסוק בנושאים הקשורים לקריאת התורה אותה קוראים בשבת זו כפי שכן הוא הרגילות בכל שבתות השנה, הרי שבשבועות אלו מפטירים בנבואות שהזהירו את העם לקראת החורבן הממשמש ובא.

בכמה מקהלות אשכנז היה נהוג כי בשבתות אלו, מנגנים את נגינת קבלת השבת בפזמון "לכה דודי", בניגון עמו מנגנים בכל קהלות אשכנז את הקינה הפותחת במילים "אלי ציון ועריה". אמנם רבים אחרים התנגדו לכך שבשבת ינגנו יגון אבל זה, אך מנהג זה מצביע על

פניני הלכה

שאלה: האם מותר לאכול פרי חדש או לחדש בגד חדש בשבתות שבתוך בין המצרים ולברך עליהם ברכת "שהחיינו".

תשובה: כתב מרן המחבר ב"שולחן ערוך" (תקנא, יז) "טוב ליהרר מלומר שהחיינו בין המצרים על פרי או מלבוש". ה"משנה ברורה" (ס"ק צ"ח) מבאר, שעל אף שאַבְּל לא עלינו מברך שהחיינו, בכל זאת בימים אלו שהם זמן פורענות, אין כדאי לומר 'שהחיינו לזמן הזה'. עם זאת מביא ה"משנה ברורה" דעות חולקים הסוברים שניתן לברך שהחיינו אף בימי בין המצרים, והוא מסיק שהיות ובשבת שבתוך ימי בין המצרים ישנם הרבה אחרונים הסוברים שניתן לברך שהחיינו, אפשר לצרף את דעתם לדעות הסוברות שבכלל בימי בין המצרים אפשר לברך "שהחיינו", ואין להחמיר שלא לחדש בגד חדש או שלא לאכול פרי חדש בשבת.

יש להוסיף את דברי ה"אבני נזר" (אורח חיים סי' תכ"ח) שאין להמנע מלברך "שהחיינו" בשבת, כיון שיש בכך משום עונג שבת.

עם זאת, ראוי לציין כי ה"מגן אברהם" הביא בשם האר"י, שאין לברך שהחיינו אף בשבתות שבתוך ימי בין המצרים.

אמרת השבת

"אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל, ביום השבת שישו ושמוחו כמקבלי מתן נחליאל"
זמירות שבת, זמר "כל מקדש"

דברי הפייטן טעונים ביאור, מה הקשר של מקבלי התורה לשמחת ישראל ביום השבת בתמורה לצפייה לבנין בית המקדש?

ביאר השם משמואל מסוכטשוב, כי בני ישראל בשעת מתן תורה היו במדרגה גבוהה מאוד, וכל אחד היה כמו בית המקדש, וכמו שאמרו חז"ל שקודם שחטאו ישראל היתה השכינה שורה עם כל אחד, וכל אחד בעצמו היה מעון לשכינה כמו בית המקדש. אלא שמחמת חטא העגל נפלו ממדרגה זו, ולכן היו צריכים אחר כך לצוות עליהם על בניית המשכן כדי שתשרה עליהם השכינה.

וכאן מחדש ה"שם משמואל", כי בשבת יכולים לבוא למדרגה שקודם החטא, וכמו שמובא בדברי האר"י הקדוש, שאותם שני כתרים שקיבלו ישראל בשעת מתן תורה ונטלו מהם לאחר חטא העגל, חוזרים בשבת לישראל, ובוודאי שאין הדברים אמורים על כל אדם מישראל, אלא רק למי שזוכה להשיג את קדושת השבת כראוי.

ועל זה אמר הפייטן, "אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל, ביום השבת שישו ושמוחו כמקבלי מתן נחליאל", לפי שביום השבת הם כמו מקבלי התורה שהשכינה שרתה עם כל אחד מהם והרי זה תכלית בנין בית המקדש.

שם משמואל, ויחי תרע"ד

לשון חכמים

מה שאומרים הקדושי עליונים שבתות שבין המצרים גבוהים עד למאוד, נראה לי מפני שששת ימי החול שבין המצרים הם נמוכים מאוד והם בקטנות עד למאוד, וידוע שבשבת קודש הוא עליות עולמות ויש עליה לכל ששת ימי החול, ממילא יובן ששבתות שבין המצרים הם גבוהים עד למאוד, לפי שיש עליה לכל הדברים שהיה בקטנות עד למאוד, ונתעלו עד למעלה למעלה, מה שאין כן בשבתות של כל ימי השנה שאין ששת ימי החול קטנים ונמוכים למאוד ממילא אין עליה גדולה כשבתות שבין המצרים שנתעלו כל הדברים שהיו מטה מטה בעמקי התהום למעלה בקדושה.

מאור ושמש, רמזי בין המצרים

פרשת השבת

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשורים סלת מנחה בלילה בשקון ונספן: עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונספה: (כח, ט-י)

ה"מרדכי" במסכת שבת (סימן שצ"ח) כתב, שנהגו העולם שכל ימי השבוע קמים השכם בבוקר והולכים לבית הכנסת להתפלל או ללמוד, ואילו בשבת ישנים מעט מאוחר יותר, וביאר את הטעם לכך לפי שבתמיד של שחר של כל יום נאמר שיומן הקרבנות הוא "בבוקר" "בבוקר", ואילו בתמיד של שחר ביום השבת נאמר "וביום השבת", ולשון זה משמע איחור.

שאלו על כך את הרדב"ז (חלק ב' סימן תרי"ד), שהכתוב "וביום השבת" לא נאמר על התמיד שקרב ביום השבת, אלא על קרבן המוסף, ואילו התמיד של שבת כלול בתמיד של כל בוקר.

בתשובה לכך הרדב"ז עמד על לשון הפסוק, למה נאמר בקרבן המוסף "על עולת התמיד", הרי היה מן הראוי לומר "על עולת הבוקר", שכן קרבנות המוספים הוקרבו אחר תמיד של שחר בלבד? אלא מוכח, שבשבת הקפיד הכתוב שלא לומר את הלשון "הבוקר" גם ביחס לתמיד, ומכאן הרמז למנהג שבשבת מתחילים את התפילה מאוחר יותר.

הב"ח (אורח חיים סימן רפ"א) יישב, שמלשון הכתוב "וביום השבת" משמע שהוא המשך לקרבן התמיד, ומכאן שהלשון שמייחס את האיחור ביום השבת, הוא גם ביחס לקרבן התמיד, ולא רק לקרבן המוסף. עוד יישב, שאם כוונת הכתוב רק לאחר את זמן הקרבת המוסף, אין זה איחור כלל, שהרי המוסף יכול להיות קרב רק לאחר התמיד, ואם כן מוכרח שהאיחור הוא בגלל שאיחרו את קרבן התמיד.

מעשה לשבת

הקידוש על הרכבת

ואמר כי הוא עמד שם בראש בית מסחר גדול לעורות. המפקד היה מופתע והמשיך לצעוק, אבל אבא בשלו, שכן ידע שזה עניין של חיים ומוות.

לבסוף השתכנע המפקד שאכן גרנו בפרגוואי. לא יצאנו במשלוחה של כאלפיים נפש, שיצא בשבעה עשר בתמוז לכבשני האש במחנה ההשמדה סוביבור.

כעבור שלושה ימים לא נשארה אפילו נפש אחת בחיים, וכל אלו שהיו על הרכבת, עלו השמימה על מוקד קידוש שמו הגדול, הי"ד.

האם נצלנו בזכות קבלת השבת והקידוש של אבא ברכבת? תוהה הבן ר' יונה.

גם במחנה העבודה וסטרבורג בו נשארה המשפחה, לא היה קל. העבודה במחנה היתה קשה, ובני המשפחה השתדלו למעט באיסורי שבת. הבן יונה סיפר, שבמהלך המפקד, מוקדם בבוקר, היה אוכל בחיפזון את הלחם של שבת, ושם בעמידה גם בירך ברכת המזון עם "רצה", כדי שלא יצטרך לטלטל את הלחם לעבודה.

היה להם שם ספר תורה, שקרובם ר' נפתלי אברהם הביא בתיקו. הוא ויתר על בגדים ושאר דברים נחוצים כדי להביא עמו את ספר התורה שלו. הם גם הביאו עמם סידורים ומחזורים לימים נוראים. אחרים הביאו שופר, וכך קיימו בראש השנה את המצווה לשמוע קול השופר. בסוכות הצליחו להקים בהיחבא סוכה, ובלילה הראשון היה תור ארוך של יהודים שרצו לאכול בסוכה.

בסופו של דבר, לאחר כל התלאות והסבל, נפטרו האב והאם וחלק מהילדים במחנות העבודה כתוצאה מחרפות רעב והמגפות שהשתוללו שם, אך חלק מבני המשפחה שרדו ועלו לארץ הקודש, שם הקימו משפחות מפוארות בכרם בית ישראל.

מתוך הספר 'יסופר לדור'

נסגרו, והם החלו להתחבא מפני אימת הגירוש למחנות ההשמדה. המשפחה התפצלה לשלושה מקומות מסתור. בקיץ תש"ג נתפסו בני המשפחה והובלו למחנה וסטרבורק.

מספר הבן ר' יונה:

ברכבת בדרך למחנה ישבנו בחדרה ובשקט מתוח לקראת העתיד, אבא הפסיק את השקט ואמר שהגיע הזמן לקבל את השבת. התפללנו, אבא קידש על שני לחמים והרכבת נסעה הלאה...

הקידוש של אבא בליל שבת ברכבת היה בשבילנו שיעור לכל החיים. בליל שבת בערך בחצות הגענו למחנה עם עוד כמה מאות יהודים. מפקד המחנה בא כחיה טורפת לראות את השלל החדש. הוא עבר על הרכישה ומיד נתן פקודה, כי המשפחה הגדולה שלנו בת עשר הנפשות תצא במשלוח הבא ביום שלישי. המפקד צעק כי הרכונן מפרגוואי שקיבלנו ממשפחתנו בשוויץ אינו שווה מאומה, והוא יודע כי זהו דרכון שהיהודים קנו בכסף.

אבא העז להתייצב לפני המפקד ו"תבע" להכיר בדרכון היות וגרנו בפרגוואי שנים רבות! אבא הוסיף

ר' מרדכי עמנואל, היה יהודי נכבד ובעל משפחה מכובדת שהתגורר בגרמניה. לאחר עליית הנאצים לשלטון עברה משפחת עמנואל מגרמניה להולנד. ר' מרדכי המשיך בעסקיו, בבית מסחר לעורות שהיה בבעלותו.

האב ר' מרדכי היה איש חיל וניהל עסק מצליח. הוא היה אדם שמח, מלא חיוניות ופעיל בקהילה. שמונה ילדים נולדו להם, והם אימצו עוד ילדה יתומה. סעודות שבת וחג היו מלאות חן, כאשר המשפחה כולה היתה משוררת בנעימות זמירות שבת, בהיותם מטיבי נגן, ופעמים רבות אף כיבדו את האב בבית הכנסת לרדת לפני התיבה בשבתות, ימים טובים וימים נוראים.

מעמודי התווך של הקהלה היה ר' מרדכי, שבין שלל עיסוקיו הרבים, התנדב ללמד חומש עם רש"י ומשניות לצעירים, ועובדי משרדו שמעו ממנו שיעור קבוע בספריו של רש"י הירש.

אלחנן, הבן הבכור, עוד בהיותו נער צעיר, הקפיד לסיים בכל ערב פסח מסכת גמרא, והיה רגיל להעביר שיעורים תורניים לצעירים ממנו, ולעתים אף לבני גילו, בחוג הנוער התורני המקומי. ילדי המשפחה התנדבו לשמש גבאים ועסקנים במצוות, ובביתם התקיימו שיעורי תורה.

באלול תרצ"ט נכבשה הולנד על-ידי גרמניה. הגורות הלכו ותכפו, ומשפחת עמנואל הוצרכה לנדוד ממקום למקום. בתחילה עוד היה אפשר להמשיך בעסקים ולהסתדר; בהמשך נאלצו להסתתר. בתנאים הקשים הללו המשיכה המשפחה לקיים מצוות וללמוד תורה. גם כשרבים חיששו לבנות סוכה, בשנת תש"ב, הקפידו לאכול בסוכה.

כשהחלו לשלוח אנשים למחנות, כבר היו צריכים להסתתר ולהיעזר בידידים גויים. האב עשה את כל אשר היה בידו כדי להשיג אשרת כניסה למדינה אחרת ולמלט את בני משפחתו. בעזרת קרוביהם משוויץ השיג דרכון לפרגוואי, אולם כבר לא ניתן היה לממשו. השערים

זכריהם הם זכרונם

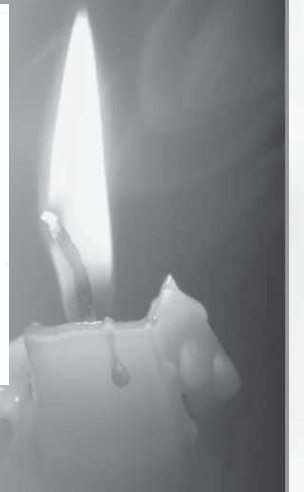
הגאון רבי ישעיה זילברשטיין זצוק"ל אב"ד וייטצן - בעל "מעשי למלך" - כ"ה תמוז תר"ן

אחד מהגאונים המיוחדים בדורות האחרונים, היה רבי ישעיהו זילברשטיין רבה של העיר וייטצן בהונגריה, שהיה ממנהיגי הדור, ונודע בגאונותו הכבירה בכל חלקי התורה. כל ימיו היה עוסק במיוחד בעיון עצום בסדר קדשים, ואף את חיבורו "מעשי למלך" ייחד על הרמב"ם בענייני עבודת הקרבנות, מתוך כמיהה עצומה לקירוב הגאולה ובנין בית המקדש. עם זאת, בחיבורו חורג הוא מהמסגרת המצומצמת של ענייני קרבנות, ועובר מענין לענין בכל חלקי התורה בגאונות נדירה.

ננסה להעתיק חלק קטן מתוך ענין ארוך במיוחד בתוכו הוא מבאר את מאמר הגמרא שכל העושה איסור לחג באכילה ושתייה מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן שנאמר אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח.

כדי לבאר מאמר תמוה זה, הוא מקדים מחלוקת ראשונים אם עונג שבת הוא מצוה מן התורה או מדרבנן, והוא תולה את הדבר במחלוקת בגמרא אם אדם הגורר על עצמו תענית נחשב חוטא או קדוש, כיון שאם יש בכך תוספת קדושה לגורר על עצמו תענית אין הסברה נותנת שמצוות עונג שבת באכילה ושתייה יהיה מן התורה. הקדמה נוספת מוסיף המעשי למלך, כי בגמרא מוזכר על הנודר ומוסיף איסורים על עצמו שהוא נחשב כאילו שהוא בונה במה ומקריב עליה, וההסבר לכך הוא משום שהוא מוסיף איסור על עצמו מה שהתורה לא חייבה, וזה דבר לא רצוי.

נמצא אם כך, שאם סוברים שלאסור דבר נוסף שהתורה לא אסרה הוא דבר לא רצוי, אם כן אדם האוכל ושותה בשבת ובחג, ואינו מוסיף על עצמו איסורים, הוא עושה את הדבר הרצוי, ולכן אמרו חז"ל שהוא נחשב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן, שזה הוא דבר הרצוי, ולא כמו האוסר על עצמו דברים נוספים המושל למי שבונה במה.

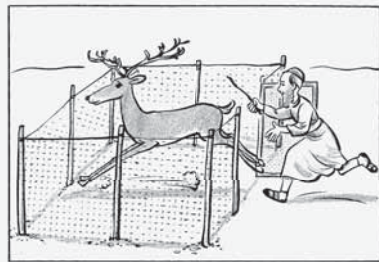

יְדֵי הַשֶּׁבֶת

יְדֵים יְקָרִים!

הִבֵּה נְמוּשֵׁיךָ בְּלִמּוּד ל"ט אֲבוֹת הַמְּלָאכֹת שְׁעֲלִיָּהֶם אֲמָרָה הַתּוֹרָה: "לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלָאכָה, אֶתְּהָ וּבִנְךָ עִבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְגו' וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ". וּבְכֵן, פִּרְטָנוּ בְּכָר אֶת י"א מְלָאכֹת הַפֶּת, וְאֶת י"ג מְלָאכֹת הַכֶּנֶת הַבְּגָד.

כַּעֲת נִעְבֵּר ל'ז' פְּעֻלוֹת שְׁנַעֲשׂוּ לְצַרְךָ הַכֶּנֶת כְּסוּנֵי הַמְּשָׁפָן מַעֲזוֹרוֹת הָאֵלִים הַמְּאֲדָמִים וְעוֹרוֹת הַתְּחָשִׁים, כְּפִי שְׁלֹמֹדֵנוּ בְּלָנוּ בְּפִרְשֵׁת תְּרוּמָה. וְאֵלֹהֵי הַם הַמְּלָאכֹת כְּפִי שְׁהֵם מוֹפְיעוֹת בַּמִּשְׁנָה:

הַצֵּד צְבִי.

הַשׁוֹחֵט.

וְהַמְּפָשִׁיט.

הַמּוֹלְחֵה, וְהַמְּעַבֵּד אֶת עוֹרוֹ.

וְהַמּוֹחֵקוֹ.

וְהַמְּחַתְּכוֹ.

חֲלָקְנוּ אֶת זֶה לְשׁוֹרוֹת

שׁוֹנוֹת, בְּדֵי שְׁתוּכְלוּ לְסַפֵּר.

וְאִם נִסְפָּר שׁוֹב, נִגְלָה שֵׁשׁ כְּאֵן רַק 6 שׁוֹרוֹת, וְלֹא 7. אֲתֵם יוֹדְעִים לְמַה? בֵּינָן שְׁהַמּוֹלְחֵה וְהַמְּעַבֵּד אֶת הָעוֹר זֶה פְּעֻלָּה אַחַת, כִּי אִיךָ מְעַבְּדִים אֶת הָעוֹר? עַל יְדֵי שְׁמוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּמִלַּח, אוֹ בְּזִמְנֵינוּ בְּחֻמְרֵים כִּימִיִּים אַחֲרֵים.

וְלָכֵן הִגְמָרָא אוֹמְרָת, שְׁצָרִיכִים לְהוֹסִיף כְּאֵן פְּעֻלָּה נוסֶפֶת שְׁלֹא נִכְתְּבָה בַּמִּשְׁנָה, וְהִיא מְלָאכַת הַשְּׂרָטוּט, כִּי לְפָנֵי שְׁחוֹתְכִים אֶת הָעוֹר לְחַתִּיכוֹת. כְּפִי הַצֵּרָה, מְשַׂרְטָטִים עַל הָעוֹר אֶת הַמִּדָּה הַדְּרוּשָׁה לְחַתוּךָ.

וְכֵאֵן עֲלִינוּ לְדַעַת, כִּי מְלָאכַת הַחַתוּךָ הַשְּׁנוּיָה כְּאֵן, הַפְּנִיָּה הִיא לְכָל מִי שְׁחוֹתוֹ חַתִּיכָה לְפִי מִדָּה מְסֻיָּמֹת הַדְּרוּשָׁה לוֹ. וְלָכֵן אֲסוּר לְחַתוּךָ מְגִיזֵר טוֹאֲלָט בְּמִקּוֹם הַנְּקוּב, אֲפֹלוּ בְּשֹׂאֵיזֵן גֵּר מוֹכֵן אַחֵר.

וְכִשְׁשֵׁנוּ כְּאֵן בַּמִּשְׁנָה פְּעֻלַּת מְחִיקָה, הַפְּנִיָּה הִיא לְהַחֲלִיקַת הָעוֹר, עַל יְדֵי הַסֶּרֶת שֶׁעַר אוֹ מוֹשִׁיחַת שְׁמֹן. וְלָכֵן אֲסוּר לְמַרְחֵ מוֹשְׁחָה עַל פְּצַע. שְׁפָלְנוּ נְהִיָּה תְּמִיד בְּרִיאִים.

שֶׁבֶת שְׁלוֹם

משל ונמשל

בתפילת מוסף של שבת אומרים אנו בתוך הברכה האמצעית את הנוסח הבא: "אז מסיני נצטוו עליה ותצונו ה' אלוקינו להקריב בה קרבן מוסף שבת כראוי".

מהו פירוש המילה "כראוי" המופיע ביחס לקרבן המוסף של שבת, בשונה משאר קרבנות המוספים של המועדים, שאין אנו מזכירים בהם את המילה "כראוי"?

ביארו זאת בעלי התוספות בחיבור דעת זקנים על ידי משל:

משל למלך שאמר לעבדיו: 'הכינו סעודה לבניי', הכינו להם שני מיני מאכלים.

לאחר שסעדו, ציווה המלך להכין לו את סעודתו.

אמרו לו עבדיו: "מה נכין לך"?

אמר להם: "ולבניי מה הכינותם"?

אמרו לו: "כך וכך עשינו והכננו להם".

אמר להם המלך: "ולי כמו כן אל תכינו יותר מבניי".

הנמשל:

הקדוש ברוך הוא נתן לבני ישראל את מצוות אכילת לחם משנה ביום השבת, לפיכך ציווה אותם להקריב לפניו גם כן לחם משנה, וזהו מה שאמר הכתוב "וביום השבת שני כבשים".

מטעם כן אומרים על קרבן מוסף שבת "כראוי", לפי שכך ראוי הוא לקרבנה של השבת להיות כפול משני כבשים, כפי שכל מעשיה של השבת כפולים, כמו לחם משנה.

דעת זקנים לבעלי התוספות פרשת פנחס (כה, ט)

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.

לזיכוי הרבים נא הדפיסו

והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,

ולהערות הצעות ותרומות

yismechu@yismechu.com

יכולה היא שתרחם

זכות הפצת הגליון

תעמוד לרפואתו השלימה והמהירה של

הילד משה יעקב בן יונה

בתוך שאר חולי ישראל

מסייעים להפיץ את אור השבת ורואים ישועות

גדולה זכות השבת להגן בעד התומכים והמסייעים ברפואות, ישועות,

פרנסה, וכל מיילי דמיטב.

לתרומות והקדשות, לזכות ולע"נ, וכן לפרסום בעלון: 052-7636030